

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/20/2018
Identifikačné číslo spisu: 8111220882
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8111220882.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ C.. D. J., bývajúceho v G., T. X, a 2/ E. J., bývajúceho v X. XXX, oboch zastúpených JUDr. Jánom Garajom, MBA, advokátom so sídlom v Kežmarku, Baštová 6, proti žalovanej C. C., bývajúcej v G., Č. S. X, zastúpenej JUDr. Jozefom Tomkom, advokátom so sídlom v Prešove, Floriánova 2, o určenie vlastníctva, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 C 172/2011, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. mája 2017 sp. zn. 7 Co 182/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. februára 2015 č. k. 12 C 172/2011-298 zamietol žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 25. mája 2011, uzavretú medzi pôvodným žalobcom (právnym predchodcom žalobcov 1/ a 2/) a žalovanou, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Záborské, okres Prešov, a to pozemky: parcela KN - E č. 830 o výmere 4936 m² - orná pôda v podiele 5/20, zapísaná na LV č. XX, parcela KN - E č. 806/2 o výmere 5.056 m² - orná pôda v podiele 5/20, zapísaná na LV č. XX, parcela KN - E č. 624 o výmere 17.930 m² - orná pôda v podiele 2/5, zapísaná na LV č. XXX, parcela KN - E č. 836/1 o výmere 85.643 m² - trvalé trávnaté porasty v podiele 3750/53684, zapísaná na LV č. XXX, parcela KN - E č. 845 o výmere 112.959 m² - lesné pozemky v podiele 85/1350, zapísaná na LV č. XXX, parcela KN - E č. 836/2 o výmere 4466 m² - ostatné plochy a parcela KN - E č. 836/3 o výmere 6.504 m² - trvalé trávnaté porasty v podiele 3750/53684, zapísané na LV č. XXX, parcela KN - E č. 198/1 o výmere 1.537 m², parcela KN - E č. 198/3 o výmere 1.212 m², parcela KN - E č. 220/1 o výmere 1.208 m², parcela KN - E č. 220/4 o výmere 1.124 m², parcela č. KN - E č. 220/5 o výmere 84 m² - orná pôda v podiele 5/10, zapísané na LV č. XXX, ako i žalobu o určenie, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom Š. J. (pôvodnom žalobcovi). Zároveň vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že pôvodný žalobca, nebohý Š. J., uzavrel ako

darca so žalovanou ako obdarovanou darovaciu zmluvu dňa 25. mája 2011, na základe ktorej došlo k prevodu nehnuteľností z darujúceho na žalovanú, v ktorej darujúci vyhlásil, že je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. Dulová Ves, pričom sa tu nachádza i poznámka, rukou písaným textom perom s modrou tuhou, že správne má byť uvedené k. ú. Záborské, vykonaná dňa 30. mája 2011 s podpisom C.. V návrhu na vklad do katastra nehnuteľností zo dňa 25. mája 2011 je uvedené k. ú. Záborské. Správa katastra Prešov rozhodnutím E. XXXX/XX povolila vklad vlastníckeho práva dňa 13. júna 2011. V darovacej zmluve je vyhlásenie o tom, že darujúci daruje obdarovanej nehnuteľnosti popísané v bode 1 ako i vyhlásenie o tom, že zmluvné strany si zmluvu prečítali a s jej obsahom súhlasia, v čl. 3 bod. 4 zmluvy sa nachádza splnomocnenie pre žalovanú na prípadnú opravu písárskych a počtárskych chýb. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by bol pôvodný žalobca, právny predchodca súčasných žalobcov, uzavretou zmluvou pri nesprávnom znení identifikácie katastrálneho územia uvedený do omylu žalovanou, zmluvné strany dostatočne určitým a zrozumiteľným spôsobom prejavili svoju slobodnú a vážnu vôľu uzavrieť takúto zmluvu podľa stavu zapísaných údajov v príslušnom katastri nehnuteľností. Dodal, že v zmluve sa vyskytla chyba, ktorá v spojení s ostatnými skutočnosťami je takého charakteru, že síce spochybňuje význam obsahu tohto právneho úkonu, avšak vzhľadom na opakovane vyjadrený právny záver odvolacieho súdu, ktorý zaujal opačný postoj, že nie je možné zmluvu posúdiť ako neplatnú len z dôvodu uvedenia nesprávneho katastrálneho územia a nie je vylúčené, aby táto nesprávnosť bola len zjavnou písárskou chybou, uzavrel, že uvedenie k. ú. Dulová Ves je len chybou v písaní, ktorú mohla žalovaná opraviť na základe splnomocnenia obsiahnutého v čl. 3 zmluvy. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 34, § 35 ods. 2, § 37 ods. 1 a 3, § 49a OZ (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník), § 1 ods. 1, 2, § 28 ods. 1 až 3, § 30, § 42 KZ (zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 151 ods. 3 O.s.p. (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ rozsudkom z 31. mája 2017 sp. zn. 7 Co 182/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec následne správne právne posúdil. Stotožnil sa aj s dôvodmi rozhodnutia, preto v podrobnostiach odkázal na správne odôvodnenie prvoinštančného rozsudku (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“). Dodal len, že zotrúva na právnom názore vyslovenom v uznesení z 30. septembra 2014 a zdôraznil, že je dôkaznou povinnosťou účastníka konania preukázať svoje tvrdenia. Vyjadrenia pôvodného žalobcu o dôvodoch podpisu predmetnej darovacej zmluvy sú rozporuplné, písomná zmluva bola riadne podpísaná oboma účastníkmi a zakladá vyvrátenú právnu domnienku o tom, že účastníci, ktorí zmluvu podpísali, si jej obsah prečítali a jej obsahu porozumeli a v konaní neboli vykonané dôkazy svedčiace o tom, že dohoda o splnomocnení na opravu chýb bola do zmluvy zakomponovaná bez vedomia a súhlasu pôvodného žalobcu. Zároveň nebolo preukázané, že pôvodný žalobca bol pri uzatváraní zmluvy uvedený do omylu. Obsah pojmu „chyba v písaní“ vzhľadom na zmenené pomery a používanie výpočtovej techniky je potrebné vykladať širšie ako pôvodná judikatúra, keďže zmluvy sa vyhotovujú za použitia výpočtovej techniky, kde obsah predtým pripravených dokumentov sa len mení, prepisuje, dopĺňa a môže dôjsť k tomu, že osoba, ktorá zmluvu pripravuje, nezmení napr. označenie katastrálneho územia. Ide o chybu, ktorá vznikla náhlym a zjavným zlyhaním osoby, ktorá zmluvu pripravovala. Z vykonaných dôkazov sa javí, že pôvodný žalobca a žalovaná sa dohodli na uzavretí darovacej zmluvy a jej predmetom mali byť pozemky v katastrálnom území Záborské. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ dovolanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Poukázali na to, že právne posúdenie veci je nesprávne, keď v konaní bolo preukázané, že žalovaná zmluvu nečítala a pôvodný žalobca si zmluvu iba trošku prelistoval a preto tam, kde účastníci nepoznajú obsah právneho úkonu, ani jeho účinky, nemôže byť daná vážnosť vôle ako podstatná náležitosť právneho úkonu. Splnomocnenie darcu na opravu písárskych a počtárskych chýb podľa čl. 3 zmluvy predstavuje absolútne neplatný právny úkon. Predmetnú darovaciu zmluvu bolo potrebné posúdiť v jej základnom znení pred nezákonne vykonanou opravou v

rámci vkladového konania. Zmluva v jej pôvodnom znení v spojení s okolnosťami, za ktorých bola uzavretá, je absolútne neplatný právny úkon pre vadu určítosti právneho úkonu v časti zákonnej špecifikácie jej celého predmetu. Poukázali na právnu vetu rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2009 sp. zn. 1M Obdo V 16/2006 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 6/2010 č. 54, ktorá znie: „Platnosť, či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku“, ktorou sa pri výklade spornej darovacej zmluvy odvolací súd neriadil a odklonil sa tak od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Namietali, že odvolací súd mal zmluvu, vzhľadom na neplatne uzavretú dohodu o splnomocnení, posúdiť v jej pôvodnom znení a so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jej vzniku. Dodali, že pri hodnotení dôkazov sa odvolací súd neriadil povinnosťou vyplývajúcou mu zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a odklonil sa tým od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v rozhodnutí najvyššieho súdu R V/1968 vydaného v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk. Bez ohľadu na skutočnosť, plnomocenstvo písomne obsiahnuté v zmluve považujú za absolútne neplatný právny úkon, majú za to, že uvedenie zlého katastrálneho územia Dulová Ves namiesto Záborské, nie je možné kvalifikovať ako chybu v písaní, ale ako zjavnú nesprávnosť, pričom pojem zrejmej nesprávnosti bol vyjadrený v rozhodnutí najvyššieho súdu z 27. septembra 1968, 2 Cz 57/68, v ktorom bolo skonštatované, že opraviť rozsudok podľa § 164 O.s.p. je možné len v prípadoch, že ide o chyby v písaní a počítaní a ďalej o také chyby, ktoré sú ako zrejme nesprávnosti podobného pôvodu a ku ktorým došlo len zjavným a okamžitým zlyhaním v duševnej či mechanickej činnosti osoby, za účasti ktorej došlo k vyhláseniu alebo vyhotoveniu rozsudku a ktoré sú každému zrejmé. Podotkli, že dostupná rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky sa týka len opravy súdnych rozhodnutí v procesnoprávnej rovine, nie však úkonov v rovine hmotnoprávnej. Navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil podľa § 449 ods. 1 CSP.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie nepripustiť. Dôvodila, že pôvodný žalobca bol znalý v problematike pozemkov, veľmi dobre poznal kataster obce, bol nápomocný pri pozemkových úpravách a nikdy nevlastnil žiadne pozemky v katastri Dulová Ves.

5. Žalobcovia 1/ a 2/ k vyjadreniu žalovanej k ich dovolaniu uviedli, že pôvodný žalobca nemal nikdy v úmysle darovať nehnuteľnosti v k. ú. Záborské, pozemky chcel rozdeliť medzi svoje tri deti, aby to bolo spravodlivé, darovaciu zmluvu nečítal a nevedel, čo v nej bolo, nevedel ani, čím ho žalovaná presvedčila, aby zmluvu podpísal.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. f/ CSP).

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „ÚS“, ide o odkaz na rozhodnutie ústavného súdu príslušnej spisovej značky)].

8. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v

konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP. V danom prípade je v dovolaní žalobcov 1/ a 2/ uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalobcovia prípustnosť svojho dovolania vyvodzujú z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Nevyhnutným predpokladom je, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Zároveň musí ísť o otázku, ktorú už riešil dovolací súd.

14. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, takto dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

15. Z obsahu dovolania žalobcov vyplynulo, že: 1. namietajú skutkové zistenia ohľadne uzatvárania darovacej zmluvy a za jediný logický záver z hľadiska skutkového zistenia považujú záver, že ani jeden z účastníkov darovacej zmluvy nevedel, že súčasne s darovacou zmluvou uzatvára aj dohodu o splnomocnení na prípadnú opravu chýb v písaní a počítaní, keďže účastníci nepoznali obsah právneho úkonu, ani jeho účinky, nemohla byť daná vážnosť vôle ako podstatná náležitosť právneho úkonu, 2. považujú splnomocnenie za absolútne neplatný právny úkon a darovaciu zmluvu bolo potrebné posúdiť v jej základnom znení pred vykonanou opravou, zmluva v pôvodnom znení je absolútne neplatným právnym úkonom pre vadu určitosti v predmete a 3. tvrdia, že chybu v predmete právneho úkonu možno odstrániť len opravou alebo dodatkom podpísaným všetkými účastníkmi zmluvy.

16. Žalobcovia v dovolaní poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2009 sp. zn. 1M Obdo V 16/2006 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 6/2010 č. 54, rozhodnutie najvyššieho súdu R V/1968 vydaného v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk a rozhodnutie najvyššieho súdu z 27. septembra 1968, 2 Cz 57/68.

17. Žalobcovia v dovolaní právnú otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nenaformulovali dostatočne jasne, zreteľne a určito. Textu dovolania chýba totiž vymedzenie toho, čo je otázne. Žalobcovia v úvode textu uvádzajú nesprávnosť skutkových zistení (bod 15), uvádzajú dve odlišné právne situácie, za vymedzením ktorých nenasleduje polozenie samotnej otázky. Predmetný text ani v spojitosti so zvyšnými časťami dovolania (poukaz na tri rozhodnutia dovolacieho súdu) neumožňuje posúdiť, akú otázku (resp. otázky) považovali žalobcovia za významnú z hľadiska prípustnosti (dôvodnosti) ich dovolania.

18. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnú otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom je odklon riešenia právnej otázky odvolacím súdom, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

19. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnú otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382).

20. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia CSP vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 CSP) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku (v danom prípade v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP) mal dovolateľ na mysli, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach CSP nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domniek alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na mysli pri formulovaní dovolania. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka

relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

21. V danom prípade žalobcovia, zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, v dovolaní podrobili kritike skutkové a právne závery súdov, ale nenaformulovali právnu otázku, pri ktorej sa podľa ich presvedčenia odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). V súvislosti s poukázaním na uvedenú nejasnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť vymedzenia právnej otázky významnej z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolací súd pripomína, že postup súdu pri odstraňovaní väd podania, ktorý sa uplatňuje v konaní na súde prvej inštancie (§ 129 CSP), sa v dovolacom konaní neuplatňuje. V konaní o dovolaní, a to vzhľadom na mimoriadny charakter tohto opravného prostriedku, je jediným (výnimočným) prípadom, v ktorom súd prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie, situácia, v ktorej dovolateľ (riadne nepoučený v odvolacom konaní) nie je zastúpený advokátom a podal dovolanie nespísané advokátom (viď § 429 ods. 1 v spojení s § 436 ods. 1 CSP); k tomu pozri aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad 1 Cdo 7/2017, 3 Cdo 151/2017, 4 Cdo 8/2017, 5 Cdo 118/2017, 7 Cdo 82/2017, 8 Cdo 157/2017).

22. V danom prípade je dovolanie žalobcov 1/ a 2/ vadné v (ne)vymedzení právnej otázky, pri ktorej riešení sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo bolo pre posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP podstatné. Váda dovolania tejto povahy bráni dovolaciemu súdu, aby v danom prípade uskutočnil dovolací prieskum.

23. Námitky dovolateľov spočívajúce v tom, že hodnotenie dôkazov bolo selektívne, v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a § 432 ods. 2 CSP. Dovolací súd so zreteľom na toto ustanovenie nemôže pri posudzovaní prípustnosti dovolania posudzovať správnosť skutkových zistení odvolacieho súdu, spôsob vykonávania jednotlivých dôkazov alebo výsledok ich hodnotenia premietajúci sa do skutkových zistení odvolacieho súdu.

24. Z uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcov 1/ a 2/ podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.